

ling af Forholdene i Frankrig og hans Paavisning af, hvorledes Kvindens Stilling der virker uheldig paa hele Samfundsudviklingen. Vi aftrykker de mest talende Sider i Bogen:

»Da man i den franske Revolution opstillede »*Frihed, Lighed og Broderskab*« som den Fane, hvorunder Folket skulde samles, som den Grundsætning, hvorefter Landet skulde styres og Lovgivningen skulde ordnes, blev der kun tænkt paa *Mændene*, som dog kun udgjorde den halve Del af Folket, medens man glemte eller tilsidesatte den anden Halvdel, *Kvinderne*. Udtrykket »Broderskab« synes ogsaa at tyde paa, at der alene blev tænkt paa Mændene, og i Virkeligheden viste det sig ogsaa snart faktisk, at Kvindens Stilling blev mere og mere trykket, medens Mandens blev mere og mere fri og ubunden. Som et talende Vidnesbyrd herom skal fornemmeligt nævnes to Bestemmelser: den franske Lovs § 340, som forbyder at efterspore Faderen til et uægte Barn, og Indførelsen af »la police des mœurs« eller den offentlige Prostitution. Ved § 340 blev Mændene befriede fra alt udvortes Ansvar for Følgerne af deres Letsindighed og Forførelser, medens hele Byrden ved et uægte Barns Forsørgelse blev lagt paa Moderens Skuldre, — og ved den anden Bestemmelse søgte Staten at befri Mændene for deres Letsindigheds farlige Følger. For nu at opnaa dette, blev en hel Klasse af yngre Kvinder underkastet Politiets vilkaarlige, lovløse og ofte barbariske Behandling, som havde den sorgeligste Indflydelse paa deres hele *moraliske* Udvikling, og som oftest gjorde det umuligt for de en Gang faldne at vende tilbage til et ordenligt Levnet, hvorved de kunde ernære sig. Medens det stod saaledes til med de ugifte, blev efterhaanden den gifte Kones Stilling mere og mere nedtrykt. Hun kom ganske i sin Mands Vold, da hun aldeles ikke har nogen Ret at paakalde mod hans mest tyranniske Behandling, ja, maa finde sig i, at han har Magt til at tage og bruge alt, hvad der tilhører hende, og alt, hvad hun erhverver sig ved sit Arbejde, uden dertil at have hendes Tilladelse, og uden at hun derfor kan føre nogen lovlig og virksom Klage imod ham.

Tidligere var det ikke saaledes. Gaa vi nogle Aarhundreder tilbage i Tiden, var Kvindens Stilling helt anderledes.

I Landsbyerne havde alle Beboerne, Mænd som Kvinder, Indflydelse paa, hvad der skulde foretages, om de vilde benytte den. Efter Gudstjenesten samledes ofte Sognets Mænd og Kvinder foran Kirkerne eller paa en større Plads for at forhandle og tage Beslutninger i forskellige Retninger, og ved Afstemningerne gjaldt alles Stemmer lige, og paa samme Maade udvalgte et Slags Sogneraad for at styre Sagerne.